

Brugerundersøgelse blandt lægdommere m.v.

På denne side kan du få adgang til en rapport fra en arbejdsgruppe vedrørende lægdommere, der har været nedsat af Vestre Landsrets samarbejdsudvalg.

Rapporten indeholder blandt andet resultatet af en særlig brugerundersøgelse blandt nævninger og domsmænd samt børnesagkyndige dommere i Vestre Landsrets kreds.

Brugerundersøgelsen blev gennemført i efteråret 2001 og omfattede 640 domsmænd/nævninger og 31 børnesagkyndige dommere, hvoraf mere end 80 % har udfyldt et særligt spørgeskema.

Brugerundersøgelsen giver svar på en række spørgsmål om bl.a. lægdommernes tilfredshed med landsrettens lokaler og samarbejdet med landsrettens dommere og administrative medarbejdere.

Rapporten indeholder endvidere forslag fra arbejdsgruppens medlemmer til mulige tiltag, som landsretten vil kunne iværksætte for at forbedre samarbejdet med lægdommerne.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.

1.1. Arbejdsgruppens kommissorium og sammensætning.

1.2. Arbejdsgruppens brugerundersøgelse.

1.3. Rapportens opbygning.

2. Brugerundersøgelsen blandt domsmænd og nævninger.

2.1. Om brugerundersøgelsen.

2.2. Resultaterne fra spørgeskemaer til domsmænd og nævninger.

3. Brugerundersøgelsen blandt børnesagkyndige dommere.

3.1. Om brugerundersøgelsen.

3.2. Resultaterne fra spørgeskemaer til børnesagkyndige dommere.

4. Tiltag iværksat for at forbedre samarbejdet med lægdommere.

5. Forslag til mål for forbedring af samarbejdet med lægdommere.

Bilag 1 - Spørgeskema til domsmænd og nævninger **Bilaget er udeladt**

Bilag 2 - Spørgeskema til børnesagkyndige dommere **Bilaget er udeladt**

Bilag 3 - Indkaldelser m.v. til børnesagkyndige dommere **Bilaget er udeladt**

Bilag 4 - Indkaldelse til domsmænd og nævninger **Bilaget er udeladt**

1. Indledning.

1.1 Arbejdsgruppens kommissorium og sammensætning.

I april 2001 besluttede Vestre Landsrets samarbejdsudvalg at nedsætte en arbejdsgruppe med den opgave at konkretisere de målsætninger og strategier, der er gengivet under fokusområdet "Ydelser" i "Opgaver, Vision og Værdier for Danmarks Domstole" for så vidt angår landsrettens samarbejde med lægdommere. Arbejdsgruppen blev endvidere anmodet om at komme med forslag til konkrete mål for samarbejdet med lægdommerne og metoder til opfølgning af disse mål.

Ved afgivelsen af denne rapport har arbejdsgruppen følgende sammensætning:

Karen-Marie Christiansen

Svend Bjerg Hansen

Helle Hegnhøj

Jan Madsen

Niels Erik Nielsen

Lisbeth Parbo

Birgit Pind

Henning Stald

Karl Thaagaard

Mette Helby deltog i arbejdet, indtil hun den 15. december 2001 blev afløst af Peter Buhl, som den 1. februar 2002 blev afløst af Karen-Marie Christiansen.

Inger Mouritsen har deltaget i et møde med arbejdsgruppen og har ydet arbejdsgruppen bistand ved bearbejdning af statistisk materiale.

1.2. Arbejdsgruppens brugerundersøgelse.

For at få et bedre grundlag for at komme med forslag til forbedring af forholdene for lægdommere besluttede arbejdsgruppen på sit første møde at gennemføre en brugerundersøgelse blandt domsmænd/nævninger og børnesagkyndige dommere inden for Vestre Landsrets kreds.

Arbejdsgruppens medlemmer udarbejdede derfor to spørgeskemaer, som ultimo september 2001 blev udsendt til henholdsvis domsmænd/nævninger og børnesagkyndige dommere. Spørgeskemaerne er medtaget som bilag 1 og 2 til denne rapport.

Efter at have modtaget besvarelsenerne af spørgeskemaerne har arbejdsgruppen bearbejdet de indkomne oplysninger og udarbejdet denne rapport, som hermed afleveres til landsrettens samarbejdsudvalg, hvorved arbejdsgruppen afslutter sit arbejde.

1. 3. Rapportens opbygning.

I kapitel 2 beskrives resultaterne af brugerundersøgelsen blandt domsmænd og nævninger.

I kapitel 3 beskrives resultaterne af brugerundersøgelsen blandt børnesagkyndige dommere.

Kapitel 4 indeholder en redegørelse for tiltag til forbedring af forholdene for lægdommerne, der er iværksat efter arbejdsgruppens brugerundersøgelse i september 2001.

Kapitel 5 beskriver arbejdsgruppens forslag til konkrete mål for samarbejdet med lægdommere og metoder til opfølgning af disse.

2. Brugerundersøgelsen blandt domsmænd og nævninger.

2.1. Om brugerundersøgelsen.

Arbejdsgruppen udsendte spørgeskemaet til 640 domsmænd/nævninger, hvoraf 522 (81,6 %) tilbagesendte skemaet i udfyldt stand. Svarprocenten på de enkelte spørgsmål varierer i mindre grad, da nogle få af de udfyldte spørgeskemaer ikke indeholder svar på samtlige spørgsmål.

I det følgende afsnit oplyses resultatet af brugerundersøgelsen med udgangspunkt i den opbygning, som fremgår af spørgeskemaet til domsmænd og nævninger (bilag 1). I forbindelse med besvarelserne af spørgeskemaet er der fremkommet en række uddybende kommentarer, som ikke har kunnet bearbejdes elektronisk, og som derfor ikke angives nedenfor. Disse kommentarer er imidlertid indgået i arbejdsgruppens overvejelser om forslag til konkret mål for det fremtidige samarbejde med domsmænd og nævninger. Se nærmere under afsnit 5.

For nogle af svarenes vedkommende er der foretaget en opdeling efter nævningekreds, idet tingstederne (Viborg, Aalborg, Århus, Esbjerg, Kolding og Sønderborg) er angivet.

2.2. Resultaterne fra spørgeskemaer til domsmænd og nævninger.

A. Baggrundsoplysninger.

Spørgsmål 1: Hvor gammel er De?

18 - 30 år:	4,6 %
31 - 49 år:	29,5 %
50 - 70 år:	65,8 %

Spørgsmål 2: Har De været domsmand forud for perioden 2000-2003?

Ja:	41,9 %
Nej:	58,1 %

Hvis De svarer Ja, bedes De tillige besvare følgende:

Hvor	En periode	Flere perioder
-------------	-------------------	-----------------------

I byretten	51,2 %	48,8 %
I landsretten	67,6 %	32,4 %

Spørgsmål 3: Hvilket tingsted er De tilknyttet?

Viborg:	26,2 %
Aalborg:	15,0 %
Århus:	25,4 %
Kolding:	11,0 %
Esbjerg:	12,1 %
Sønderborg:	10,2 %

Spørgsmål 4: Hvor langt skal De rejse for at møde i retten?

	Viborg	Aalborg	Århus	Kolding	Esbjerg	Sønderborg	I alt
Under 15 km	8,8 %	30,0 %	46,2 %	26,8 %	25,4 %	20,8 %	26,9 %
15 – 49 km	47,8 %	34,6 %	32,6 %	57,1 %	34,9 %	20,8 %	38,6 %
50 – 99 km	37,5 %	32,0 %	18,2 %	12,5 %	33,3 %	47,2 %	29,5 %
100 km og derover	5,9 %	2,6 %	3,0 %	3,6 %	6,3 %	11,3 %	5,0 %

Note: En del besvarelser tyder på, at spørgsmålet er besvaret med den samlede afstand frem og tilbage.

B. Mødehyppighed.

Spørgsmål 5: Hvor mange gange (af en eller flere dages varighed) har De mødt som nævning eller domsmand i de seneste 12 måneder?

	Viborg	Aalborg	Århus	Kolding	Esbjerg	Sønderborg	I alt
0 – 2 gange	8,1 %	6,4 %	40,5 %	19,3 %	14,3 %	1,9 %	17,4 %

3 – 4 gange	68,9 %	66,7 %	56,5 %	70,1 %	74,6 %	62,3 %	65,6 %
5 – 6 gange	20,0 %	21,8 %	3,0 %	5,3 %	9,5 %	28,3 %	13,9 %
Over 6 gange	3,0 %	5,1 %	0,0 %	5,3 %	1,6 %	7,5 %	3,1 %

Spørgsmål 6: Har De deltaget i sager af flere dages varighed i de seneste 12 måneder?

	Viborg	Aalborg	Århus	Kolding	Esbjerg	Sønderborg	I alt
Ja:	60,3 %	69,2 %	50,4 %	46,4 %	67,2 %	73,1 %	59,7 %
Nej:	39,7 %	30,8 %	49,6 %	53,6 %	32,8 %	26,9 %	40,3 %

Spørgsmål 7: Har det antal gange, De har mødt, været passende, for få eller for mange?

	Viborg	Aalborg	Århus	Kolding	Esbjerg	Sønderborg	I alt
Passende	78,3 %	76,9 %	68,0 %	73,7 %	75,8 %	79,6 %	74,8 %
For få	17,8 %	23,1 %	30,5 %	26,3 %	22,6 %	16,7 %	23,2 %
For mange	3,9 %	0,0 %	1,5 %	0,0 %	1,6 %	3,7 %	2,0 %

C. Retsdagens forløb.

Spørgsmål 8: Synes De, at retsdagens varighed generelt er passende, for lange eller for korte?

	Viborg	Aalborg	Århus	Kolding	Esbjerg	Sønderborg	I alt
Passende	91,9 %	96,2 %	93,1 %	93,0 %	87,3 %	90,5 %	92,3 %
For lange	4,4 %	2,5 %	6,1 %	3,5 %	9,5 %	3,8 %	5,0 %
For korte	3,7 %	1,3 %	0,8 %	3,5 %	3,2 %	5,7 %	2,7 %

Spørgsmål 9: Synes De, at udnyttelsen af retsdagene generelt er passende, der er for megen spildtid/for mange pauser eller der er for sammenpresset et program/for få pauser?

	Viborg	Aalborg	Århus	Kolding	Esbjerg	Sønderborg	I alt
Passende	87,5 %	87,0 %	82,4 %	78,0 %	71,9 %	83,0 %	82,7 %

For megen spildtid	10,3 %	11,7 %	13,0 %	18,6 %	23,4 %	17,0 %	14,4 %
For sammenpresset	2,2 %	1,3 %	4,6 %	3,4 %	4,7 %	0,0 %	2,9 %

D. Introduktion til hvervet som nævning og domsmand.

Spørgsmål 10: Hvordan er De tilfreds med det skriftlige materiale, De fik udleveret, da De blev udtaget som nævning og domsmand?

Meget tilfreds:	25,7 %
Tilfreds:	65,1 %
Hverken tilfreds eller utilfreds:	7,3 %
Utilfreds:	9; 1,3 %
Meget utilfreds:	0,6 %

Spørgsmål 11: Har De deltaget i introduktionsmødet i forbindelse med, at De blev udtrukket til nævning og domsmand?

Ja:	80,1 %
Nej:	19,9 %

Spørgsmål 12: Hvordan var De tilfreds med introduktionsmødets form og indhold?

Meget tilfreds:	30,0 %
Tilfreds:	63,3 %
Hverken tilfreds eller utilfreds:	5,8 %
Utilfreds:	9; 0,9 %
Meget utilfreds:	0,0 %

E. Rettens lokaler.

Spørgsmål 13: Hvordan er De tilfreds med rettens lokaler?

Viborg	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	16 %	76 %	7 %	1 %	0 %
Parkeringsforholdene	7 %	26 %	19 %	37 %	11 %
Vente- og opholdsfaciliteter	7 %	47 %	19 %	22 %	5 %
Dommerværelserne	9 %	78 %	12 %	1 %	0 %
Retssalene: Størrelse	19 %	75 %	5 %	1 %	0 %
Indeklima	12 %	70 %	9 %	7 %	2 %
Lydforhold	14 %	72 %	8 %	6 %	1 %
Møblering	18 %	75 %	6 %	1 %	0 %
Sikkerhedsforholdene	11 %	59 %	24 %	6 %	0 %

Aalborg	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	25 %	62 %	10 %	3 %	0 %
Parkeringsforholdene	45 %	41 %	10 %	3 %	1 %
Vente- og opholdsfaciliteter	14 %	63 %	17 %	5 %	1 %
Dommerværelserne	23 %	64 %	10 %	3 %	0 %
Retssalene: Størrelse	32 %	61 %	6 %	0 %	0 %
Indeklima	12 %	51 %	18 %	15 %	4 %
Lydforhold	9 %	57 %	16 %	13 %	5 %
Møblering	25 %	61 %	5 %	8 %	1 %
Sikkerhedsforholdene	12 %	56 %	25 %	5 %	1 %

Århus	Meget	Hverken tilfreds			Meget
	tilfreds	Tilfreds	eller utilfreds	Utilfreds	utilfreds
Generelt	30 %	65 %	4 %	2 %	0 %
Parkeringsforholdene	6 %	16 %	38 %	27 %	13 %
Vente- og opholdsfaciliteter	21 %	66 %	9 %	3 %	0 %
Dommerværelserne	23 %	61 %	15 %	1 %	0 %
Retssalene: Størrelse	28 %	62 %	2 %	0 %	9 %
Indeklima	17 %	54 %	14 %	15 %	0 %
Lydforhold	13 %	61 %	12 %	11 %	3 %
Møblering	26 %	67 %	3 %	3 %	1 %
Sikkerhedsforholdene	18 %	57 %	21 %	3 %	1 %

Kolding	Meget	Hverken tilfreds			Meget
	tilfreds	Tilfreds	eller utilfreds	Utilfreds	utilfreds
Generelt	15 %	77 %	8 %	0 %	0 %
Parkeringsforholdene	24 %	61 %	11 %	4 %	0 %
Vente- og opholdsfaciliteter	14 %	55 %	20 %	11 %	0 %
Dommerværelserne	18 %	55 %	22 %	5 %	0 %
Retssalene: Størrelse	23 %	68 %	9 %	0 %	0 %
Indeklima	18 %	55 %	15 %	13 %	0 %
Lydforhold	11 %	43 %	13 %	32 %	2 %
Møblering	18 %	77 %	4 %	2 %	0 %
Sikkerhedsforholdene	13 %	47 %	28 %	9 %	2 %

Esbjerg	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	19 %	68 %	12 %	2 %	0 %
Parkeringsforholdene	13 %	60 %	13 %	8 %	6 %
Vente- og opholdsfaciliteter	10 %	52 %	27 %	11 %	0 %
Dommerværelserne	20 %	71 %	7 %	2 %	0 %
Retssalene: Størrelse	28 %	69 %	3 %	0 %	0 %
Indeklima	16 %	70 %	8 %	5 %	0 %
Lydforhold	16 %	57 %	13 %	8 %	5 %
Møblering	18 %	68 %	6 %	8 %	0 %
Sikkerhedsforholdene	15 %	56 %	27 %	2 %	0 %

Sønderborg	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	17 %	74 %	7 %	2 %	0 %
Parkeringsforholdene	13 %	60 %	10 %	15 %	2 %
Vente- og opholdsfaciliteter	10 %	58 %	25 %	4 %	4 %
Dommerværelserne	12 %	69 %	18 %	2 %	0 %
Retssalene: Størrelse	16 %	82 %	2 %	0 %	0 %
Indeklima	13 %	75 %	8 %	4 %	0 %
Lydforhold	14 %	65 %	14 %	8 %	0 %
Møblering	16 %	75 %	8 %	2 %	0 %
Sikkerhedsforholdene	11 %	38 %	42 %	4 %	4 %

F. Indkaldelse til retsmøder.

Spørgsmål 15: Hvordan er De tilfreds med indholdet af rettens indkaldelsesskrivelser?

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	42,0 %	52,7 %	4,1 %	1,2 %	0,0 %
Forståelighed	43,2 %	54,0 %	2,4 %	0,2 %	0,2 %
Tydelighed med hensyn til mødetid og mødested	53,0 %	45,1 %	1,5 %	0,4 %	0,0 %

G. Samarbejdet med de administrative medarbejdere.

Spørgsmål 16: Hvordan er De tilfreds med samarbejdet med de administrative medarbejdere?

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	51,6 %	45,9 %	2,3 %	0,2 %	0,0 %
Medarbejdernes hjælpsomhed	58,4 %	38,7 %	2,7 %	0,0 %	0,2 %
Medarbejdernes besvarelse af spørgsmål	52,9 %	43,9 %	2,9 %	0,2 %	0,0 %
Medarbejdernes telefonbetjening, herunder muligheden for hurtigt at komme igennem til rette person	40,2 %	45,8 %	13,0 %	1,4 %	0,0 %

H. Samarbejdet med dommerne.

Spørgsmål 17: Hvordan er De tilfreds med samarbejdet med dommerne?

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
--	-----------------------	-----------------	---	------------------	------------------------

Generelt	52,5 %	45,7 %	1,8 %	0,0 %	0,0 %
Neutralitet ved gennemgang af sagen ved voringens begyndelse	44,5 %	49,5 %	4,2 %	1,5 %	0,2 %
Muligheden for at fremkomme med Deres synspunkter under voringen	59,1 %	39,0 %	1,7 %	0,2 %	0,0 %
Dommernes lydhørighed over for Deres synspunkter under voringen	56,1 %	38,9 %	4,3 %	0,6 %	0,2 %
Dommernes optræden over for Dem	62,1 %	35,2 %	2,5 %	0,2 %	0,0 %

Spørgsmål 18: Synes De, at det har værdi, at landsrettens domsudkast gennemgås af dommerne og domsmændene/nævningerne i fællesskab?

Ja:	95,5 %
Nej:	1,2 %
Ved ikke:	3,3 %

Spørgsmål 19: Synes De, at det har værdi, at forklaringerne gennemgås af dommerne og domsmændene i fællesskab?

Ja:	95,1 %
Nej:	2,0 %
Ved ikke:	2,9 %

I. Honorar.

Spørgsmål 20: Synes De, at Deres honorar som nævning/domsmand er passende?

Ja:	70,2 %
Nej:	29,8 %

Spørgsmål 21: Er De tilfreds med mulighederne for at få godtgjort tabt arbejdsfortjeneste?

Ja:	45,4 %
Nej:	12,8 %
Ved ikke:	41,8 %

Spørgsmål 22: Synes De, at afregning af Deres honorar sker inden for rimelig tid?

Ja:	87,9 %
Nej:	12,1 %

3. Brugerundersøgelsen blandt børnesagkyndige dommere.

3.1. Om brugerundersøgelsen.

Arbejdsgruppen udsendte spørgeskemaet til 31 børnesagkyndige dommere, hvoraf 26 (83,9 %) besvarede spørgsmålene. Svarprocenten på de enkelte spørgsmål varierer i mindre grad, da nogle få af de udfyldte spørgeskemaer ikke indeholder svar på samtlige spørgsmål.

I det følgende afsnit oplyses resultatet af brugerundersøgelsen med udgangspunkt i den opbygning, som fremgår af spørgeskemaet til de børnesagkyndige dommere (bilag 2). I forbindelse med besvarelserne af spørgeskemaet er der fremkommet en række uddybende kommentarer, som ikke har kunnet bearbejdes elektronisk, og som derfor ikke angives nedenfor. Disse kommentarer er imidlertid indgået i arbejdsgruppens overvejelser om forslag til konkret mål for det fremtidige samarbejde med børnesagkyndige dommere. Se nærmere under afsnit 5.

3.2. Resultaterne fra spørgeskemaer til børnesagkyndige dommere.

A. Baggrundsoplysninger.

Spørgsmål 1: Fungerer De som kyndig i børne- og ungdomspsykiatri eller børneforsorgskyndig?

Kyndig i børne- og ungdomspsykiatri:	54,2 %
Børneforsorgskyndig:	45,8 %

Spørgsmål 2: Hvor længe har De været beskikket som børnesagkyndig dommer?

1 – 2 år:	28,0 %
3 – 5 år:	16,0 %
6 år og derover:	56,0 %

Spørgsmål 3: Hvor langt skal De rejse for at møde i retten?

Under 15 km:	4,0 %
15 - 49 km:	12,0 %
50 - 99 km:	68,0 %
100 km og derover:	16,0 %

Spørgsmål 4: Hvor ofte har De deltaget som børnesagkyndig dommer ved Vestre Landsret i de seneste 12 måneder?

0 - 2 gange:	8,0 %
3 - 4 gange:	24,0 %
5 - 6 gange:	36,0 %
Over 6 gange:	32,0 %

Spørgsmål 6: Har De deltaget i flere sager samme dag?

Ja:	19,2 %
Nej:	80,8 %

B. Rettens lokaler.

Spørgsmål 7: Hvordan er De tilfreds med rettens lokaler?

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	23 %	62 %	15 %	0 %	0 %
Parkeringsforholdene	0 %	41 %	23 %	22 %	4 %
Vente- og opholdsfaciliteter	8 %	63 %	7 %	8 %	4 %
Dommerværelserne	16 %	76 %	0 %	8 %	0 %
Retssalene: Størrelse	24 %	64 %	12 %	0 %	0 %
Indeklima	20 %	72 %	4 %	4 %	0 %
Lydforhold	16 %	72 %	8 %	4 %	0 %
Møblering	24 %	68 %	8 %	0 %	0 %
Sikkerhedsforholdene	20 %	60 %	20 %	0 %	0 %

C. Indkaldelse til retsmøder.

Spørgsmål 9: Hvordan er De tilfreds indholdet af rettens indkaldelsesskrivelser?

	Meget Tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	53,9 %	42,3 %	3,8 %	0,0 %	0,0 %
Forståelighed	46,1 %	53,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tydelighed med hensyn til mødetid og mødested	50,0 %	34,6 %	3,9 %	11,5 %	0,0 %

D. Samarbejdet med de administrative medarbejdere.

Spørgsmål 10: Hvordan er De tilfreds med samarbejdet med de administrative medarbejdere?

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	68,0 %	32,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Medarbejdernes hjælpsomhed	65,4 %	30,8 %	3,8 %	0,0 %	0,0 %
Medarbejdernes besvarelse af spørgsmål	65,4 %	34,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Medarbejdernes telefonbetjening, herunder muligheden for hurtigt at komme igennem til rette person	65,4 %	26,9 %	7,7 %	0,0 %	0,0 %

E. Samarbejdet med dommerne.

Spørgsmål 11: Hvordan er De tilfreds med samarbejdet med dommerne?

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken tilfreds eller utilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds
Generelt	68,2 %	31,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Neutralitet ved gennemgang af sagen ved voringens begyndelse	46,2 %	53,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Muligheden for at fremkomme med Deres synspunkter under voringen	76,9 %	23,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dommernes lydhørighed over for Deres synspunkter under voringen	72,0 %	28,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Dommernes optræden

over for Dem	73,9 %	23,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
---------------------	--------	--------	-------	-------	-------

Spørgsmål 12: Synes De, at det har værdi, at domsudkast og forklaringer gennemgås af dommer-

ne og de børnesagkyndige dommere i fællesskab?

Ja:	92,3 %
Nej:	7,7 %
Ved ikke:	0,0 %

F. Retsdagens forløb.

Spørgsmål 13: Synes De, at retsdagens varighed generelt er passende, for lange eller for korte?

Passende	91,6 %
For lange	4,2 %
For korte	4,2 %

Spørgsmål 14: Synes De, at udnyttelsen af retsdagene generelt er passende, der er for megen spildtid/for mange pauser eller der er for sammenpresset et program/for få pauser?

Passende	96,0 %
For megen spildtid	4,0 %
For sammenpresset	0,0 %

G. Honorar.

Spørgsmål 15: Synes De, at Deres honorar som børnesagkyndig dommer er passende?

Ja:	40,0 %
Nej:	60,0 %

Spørgsmål 16: Synes De, at afregning af Deres honorar sker inden for rimelig tid?

Ja:	92,0 %
Nej:	8,0 %

4. Tiltag iværksat for at forbedre samarbejdet med lægdommere.

Som det fremgår af besvarelserne fra både domsmænd/nævninger og børnesagkyndig dommere er der nogen utilfredshed med parkeringsforholdene især ved landsrettens lokaler i Viborg.

For at forbedre parkeringsmulighederne ved landsrettens hovedbygning i Viborg har landsretten opnået en aftale med Viborg Kommune om at tilbyde landsrettens brugere mulighed for tidsbegrænset parkering på den nærliggende parkeringsplads ved Domkirken i Viborg. Ordningen er skitseret i et brev, som i april 2002 er sendt ud til blandt andet alle domsmænd/nævninger i Viborg Nævningekreds og alle børnesagkyndige dommere. En beskrivelse af ordningen er endvidere lagt ud på landsrettens hjemmeside (www.vestrelandsret.dk).

En stor del af besvarelserne fra domsmænd/nævninger i Kolding Nævningekreds pegede på utilfredsstillende lydforhold. Lydforholdene er imidlertid i januar 2002 blevet forbedret, idet der er blevet installeret et nyt lydanlæg i landsrettens retssal i Kolding.

Flere børnesagkyndige dommere har i deres besvarelser angivet et ønske om, at tidspunktet for domsforhandlingen bliver anført også i det brev, som de modtager sammen med sagens bilag. Landsretten har i april 2002 ændret på indholdet af dette brev, således at tidspunktet for domsforhandlingen tillige oplyses. Arbejdsgruppens forslag til nye indkaldelser m.v. til børnesagkyndige dommere vedlægges som bilag 3.

5. Forslag til mål for forbedring af samarbejdet med lægdommere.

Både domsmænd/nævninger og børnesagkyndige dommere har generelt udtrykt stor tilfredshed med samarbejdet med Vestre Landsret. På grundlag af resultaterne fra brugerundersøgelserne i september 2001 og de supplerende kommentarer og forslag, som mange af lægdommerne har anført i forbindelse med deres besvarelse af spørgeskemaerne, finder arbejdsgruppen imidlertid, at der bør ske en forbedring af forholdene for lægdommere.

For så vidt angår de stillede spørgsmål om **mødehyppighed og retsdagenes forløb** udtrykkes der fra lægdommernes side generel tilfredshed. I det omfang, der er utilfredshed, tyder de

medfølgende kommentarer på, at utilfredsheden skyldes aflysninger af sager. Da det ikke kan undgås, at sager aflyses med kort varsel, eller at parter/vidner udebliver, finder arbejdsgruppen det ikke muligt at stille forslag til konkrete mål på dette område. Dog bør alle landsrettens medarbejdere gøres opmærksomme på, at lægdommere i så god tid som muligt orienteres om aflyste sager.

Af besvarelserne af spørgsmål 5 til domsmænd/nævninger kan udledes, at der i Viborg, Aalborg og Sønderborg Nævningekredse er langt flere end ved de øvrige nævningekredse, der møder 5-6 gange eller mere om året. Dette kan være et tegn på, at der er behov for udpegning af flere domsmænd/nævninger, hvilket landsretten bør være opmærksom på, når der skal udpeges domsmænd og nævninger til den næste 4-årige funktionsperiode.

Det fremgår af besvarelserne af spørgsmålene vedrørende **introduktion til hvervet som nævning og domsmand**, at der er tilfredshed med det udsendte materiale og introduktionsmøderne. Af de medfølgende kommentarer fra nævninger og domsmænd fremgår dog, at der er nogen utryghed ved inden deltagelse i et introduktionsmøde at skulle møde første gang som nævning eller domsmand. Arbejdsgruppen skal derfor foreslå, at introduktionsmøderne afholdes straks hurtigst muligt, efter at der er sket nyudpegning til hvervet som domsmand og nævning. Møderne bør afholdes inden starten af den 4-årige funktionsperiode.

Der er fra flere lægdommers side udtrykt ønske om, at der er færre deltagere til introduktionsmøderne. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at der i de antalmæssigt større nævningekredse afholdes flere introduktionsmøder. Dette vil endvidere forbedre muligheden for, at nyudpegede nævninger og domsmænd kan deltage, selv om de er forhindret i at møde på en bestemt dag.

For så vidt angår de stillede spørgsmål om landsrettens **lokaler** viser besvarelserne, at der især er utilfredshed med parkeringsmulighederne i Viborg og Århus. Som anført under afsnit 4 har landsretten allerede taget skridt til at forbedre forholdene i Viborg.

For så vidt angår parkeringsforholdene i Århus kan problemet formentlig afhjælpes betydeligt, hvis nævninger og domsmænd i højere grad gøres opmærksomme på muligheden for at få refunderet udgifter til parkering i de nærliggende parkeringshuse.

For så vidt angår vente- og opholdsfaciliteter er der især blandt domsmænd og nævninger ved tingstedet i Viborg en del utilfredshed. Af en række kommentarer fremgår endvidere, at lægdommere flere steder finder forholdene utrygge, fordi de er nødt til at benytte samme ind- og udgang og ventefaciliteter som sagens parter og tilhørere.

Arbejdsgruppen skal generelt henstille, at der arbejdes på ved alle tingsteder at skaffe særlige vente- og opholdsrum for lægdommere. Der bør endvidere arbejdes på at etablere andre adgangsforhold, således at domsmænd/nævninger kan ankomme og forlade landsrettens lokaler ad en anden indgang end sagens parter m.fl.

For at afhjælpe de særligt utilfredsstillende forhold i Viborg skal arbejdsgruppen foreslå, at der straks tages skridt til at afhjælpe forholdene her ved at indrette et særligt vente- og opholdslokale.

Endeligt bør landsrettens medarbejdere være særligt opmærksomme på at oplyse lægdommere om mulighederne for at ankomme og forlade landsrettens bygninger ad en anden vej end den adgangsvej, der sædvanligvis benyttes af sagens parter m.fl.

Flere besvarelser peger på problemer med rygning i voteringsværelser. Det skal derfor henstilles, at der ikke ryges i voteringsværelser, og at landsretten i øvrigt arbejder på at fremskaffe særlige rygelokaler i nærheden af voteringsværelserne.

Fra mange lægdommeres side foreslås det, at de i voteringsværelserne tilbydes lidt forplejning. Det er et gennemgående træk ved kommentarerne vedrørende dette forhold, at det forekommer uforståeligt, at der ikke - som det er sædvanligt ved deltagelse i møder i andet offentligt regi - er nogen forplejning ud over kaffe og te. Arbejdsgruppen har forståelse for dette synspunkt og skal henstille, at landsretten tilbyder sine lægdommere en sådan forplejning.

Endeligt fremgår det af en del kommentarer til landsrettens lokaleforhold, at møbleringen ved nævningesager er utilfredsstillende, idet der er for lidt bordplads og stolene er uden indstillingsmuligheder ved nævningepladserne. Arbejdsgruppen skal derfor foreslå, at disse forhold forbedres så hurtigt som muligt.

For så vidt angår landsrettens **indkaldelser** til lægdommerne er der stor tilfredshed med indholdet. Flere domsmænd/nævninger har dog udtrykt ønske om, at navne på de tiltalte og sagernes art fremgår af deres indkaldelser. Da det imidlertid ofte forekommer, at der sker ændringer i sagsfordelingen ganske kort tid før, en domsforhandling finder sted, vil det næppe være hensigtsmæssigt at meddele disse oplysninger samtidig med, at en indkaldelse udsendes til en domsmand. Oplysning om sagernes art og antal på en given dag fremgår af de retslistes, som udlægges på landsrettens hjemmeside. Ønsket fra domsmænd/nævninger vil derfor til dels kunne imødekommes ved, at de gøres opmærksomme på muligheden for at søge de ønskede oplysninger på landsrettens hjemmeside. Forslag til en ny indkaldelse til domsmænd og nævninger vedlægges som bilag 4.

Domsmænd og nævninger er generelt tilfredse med deres honorar, mens der er stor utilfredshed blandt de børnesagkyndige dommere med deres **honorering**. Da det ikke er Vestre Landsret, som bestemmer størrelsen af honoraret, finder arbejdsgruppen ikke grundlag for at komme med forslag til forbedring af honoreringen. I det omfang landsretten måtte blive hørt om en ændring af honoreringen, skal arbejdsgruppen dog henstille, at der gøres opmærksom på den store utilfredshed fra de børnesagkyndige dommeres side.

Arbejdsgruppen skal endelig foreslå, at en række af de oplysninger, som er omtalt ovenfor, udsendes til domsmænd/nævninger sammen med det introduktionsmateriale, der i dag allerede udsendes. Dette gælder således oplysninger **om** parkeringsordningen ved tingstedet i Viborg, **om** muligheden for at få godtgjort tabt arbejdsfortjeneste og udgifter til parkering og **om** muligheden for at søge information på de offentliggjorte retslistes på landsrettens hjemmeside. Endvidere bør det i introduktionsmaterialet angives, hvordan en domsmand/nævning skal forholde sig ved ankomst til et retsmøde i landsretten, herunder oplysning om, til hvem vedkommende kan melde sin ankomst.